

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nevihta na Dunaji.

Zimo imamo in zoper navado hudo zimo. Po zimi pa sicer nevihte niso v navadi in vendar imamo sedaj nevihto, hudo nevihto, pri visoki vladi na Dunaji. Grof Taaffe je pri svojem odgovoru na besede kneza Schwarzenberga v državnem zboru une dni neki hudo razžalil »nemško levico«. Grof Taaffe sicer ni povedal nič novega, ampak je rekel, kar smo vsi znali, da pride v svojem času na mesto barona Pražaka za ministra drug mož pa za iste posle, kakor so bili Pražakovi — tedaj za češko kraljestvo. Enak minister je za nemško levico grof Kuenburg, za Poljake grof Zaleski in za »klub konservativcev« pa opravlja minister za poljedelstvo, grof Falkenhayn blizo isto službo.

V tem bi tedaj ne bilo nič uzroka za nemško levico, da se vznemirja in toraj odpove vladi svojo pomoč, kakor jej jo je dajala doslej. In vendar je to storila, čemu pa neki? Najbrž zato, ker je mislila, da grof Taaffe ne more brez nje biti in ker njej nikoli ni bilo za pravico, želela je, naj ima ona svojega ministra, češkemu ljudstvu pa ga ni treba in ga celo ne sme dobiti, ako ona ne dovoli v to. Nemški minister-rojak pa je tudi takoj prosil slova in nemška levica ga je zato pohvalila, češ, da grof Taaffe ne sme ničesar storiti, ako grof Kuenburg ne privoli. Se ve, da taka misel n' bila grofu Taaffe po volji in odtod velika nevihta pri nemški levici ter hoče ona takoj stopiti v opozicijo t. j. v državnem zboru se zoperstaviti vsemu, kar hoče vlada doseči in se tudi mora doseči.

Brez nemške levice pa v resnici vlada v državnem zboru nima večine za svoje namene in če te nima, kako hoče, more kaj doseči? V tem je po takem dober svet drag in težko, če ga ima kdo k redu za visoko vlado. Z nemško levico ne mara iti klub poljskih poslancev in ona ne mara kluba konservativcev, manjši klubi pa v tem ne izdajo veliko — v resnici, kakor so

strank sedaj v drž. zboru, ne da se dobiti večina niti za liberalce, niti za konservativce in vendar mora vlada imeti za-se večino, sicer obtiči vladni voz ter ne more ne nazaj, ne naprej.

Ob uri, ko to pišemo, še ni znano, kam da se grof Taaffe obrne, vendar se zatrjuje, da ne na stran nemške levice. Nam še pa to ni čisto gotovo. Bodi pa poslednje, kakor že koli, toliko smemo reči, da so naši poslanci storili modro, ko se niso dali izvabiti, naj se mladočeškim poslancem na ljubo odločijo za »jugoslovanski klub« — za ničlo v drž. zboru in sploh pri državnem vozu.

Še enkrat o volitvah v okr. zastop Gornje-radgonski.

Na Martinovo sešlo se je po naključbi nas nekoliko kmetov, pa smo se razgovarjali o raznih rečéh, ki se v sedanjem času po svetu godijo, česar vsega v prejšnjih letih ni bilo. Se vé, da je pri tej priliki bil tudi golč o tem, kar nam vedno toliko težave dela, t. j. o velikih dačah, ki nas leto za letom hujše tiščijo. Pošten sosed Andraž je pravil: Ravno včeraj so mi prišle zopet v roke stare dačne knjižnice mojega pokojnega dedeka, Bog njim daj dobro, pa sem jih primerjaval s sedanjimi svojimi, in prepričal sem se, da moram zdaj še več, ko štirikrat toliko plačevati, kakor se je poprej odrajtvalo. Kam bomo za božjo voljo prišli, če bode šlo tako naprej? Moj dragi, oglasi se Jakob, cesarsko dačo še bi kakor tako zmogli, ona še ne raste tako nagloma in njo nosimo brez mrmranja v davkarijo, samo oni nesrečni vsakovrstni »cušlogi«, teh se je bojati! —

Če bode tako zaslepljeni, pristavi nekaj bolj srdito stari Mihal, pa si v okrajni zastop zopet izvolite take možakarje, kakor je Orehovski »fajerberhotman« in njemu podobne nemškutarske kričače in larmaže, bode se na okrajni račun plačeval še »fajerbercušlak«, »šulverajnsuščak«, »südmarkcušlak« in druge take lepe reči.

Gasilna društva, prevzame zopet Jakob besedo, so sicer zares lepe in koristne naprave, dokler ostanejo svoji prvotni nameri verne, namreč bližnjemu v nesrečni uri prinesiti pomoč in tolažbo. Kedar pa se take naprave ustanovijo že z glavnim namenom, da se po njih širi nemčurjenje in nemškutarija, tedaj postanejo z večinom malopridne igrače žejnih »guthajlarjev«. Pri nas na deželi je samo treba pogledati napise na shrabah gasilnega orodja, in že se zna, kaj je prav za prav bil glavni smoter ustanovnikov dotičnega društva. Resnobno požarno društvo, kateremu je glavna namera ogenj gasiti, ne pa osušenih goltov, ima na svojih shrabah navadno napis: »Bogu v čast, bližnjemu v pomoč!« in podoba sv. Florijana. Temu nasprotno pa je v Orehovcih z velikimi pismeni nacifrano: »Feuerlösch-Requisiten-Depôt der freiwilligen Feuerwehr Nussdorf«. Tako si ga je dal napraviti na naše stroške »hopman« Wratschggo, brž ko ne največ zategadelj, ker misli, da bode s tem se v Radgoni najbolj prikupil svojemu generalu, onemu »štramtajč« nebodigatreba, ki se vsakemu gasilnemu društvu prišonja, pritepe in siloma pripše, ter par svojih pristašev in pomagačev podučuje, kako lepa je pač nemška komanda, kako gladko in sladko je po vadbah na občinski račun ponočno guthajlanje. —

Moji dragi, oglasi se zdaj vedno na šalo pripravljene Vido, jaz sicer ne dvojim, da one tri »cušlage«, koje je Jakob omenil, dobimo po plečih, če si Wratschggo in njegovi pomagači pridobijo večino v okrajnem zastopu; naproti temu pa itak ne smemo pozabiti, da W. le tudi dobro gospodarji, saj veste, koliko se je poprej črnila zastoj potrošilo. Dokler še je namreč bil dr. Gorički okrajni načelnik, dobivali smo pozive k sejам vselej v slovenskem in nemškem jeziku. Njegov naslednik, naš ljubeznjivi Wratschggo, pa je modra glava, zato ne da toliko črnila zapravljati. On namreč vé, da »pecirkstretretinge« morajo »šparati«. Zato je ukazal: »Ajnlandinge k zicngam« ni treba več v dveh »šprahah« pisati, naj se samo nemški pišejo! Kateri tepec pa ne razume, kaj mu naš gospod »obman« Wratschggo nemški naznanjajo, ta naj gre »lerara« ali »popa« prašat. Po teh besedah šaljivega Vida nastane po vsej hiši dolgo trajno, veselo krohotanje.

Še dobre pol ure smejali smo se Orehovčanom in njihovemu napisu in razgovorjali še nadalje največ o volitvah, na zadnjič pa smo soglasno sklenili, naše čast. gospode duhovnike pri Sv. Juriju, pri Kapeli, Negovi, pri Sv. Petru in gospode pri okrajnej posojilnici po tem javnem potu lepo prositi, naj pozabijo na sitnobe in neprilike, ki so jih imeli prenašati s tem, da smo njih pri volitvah in tudi v okrajnem zastopu v časih morebiti preslabo podpirali, in tako nehoté protivnikom in kričačem k večini pripomogli. V stalni slogi bomo s pomočjo božjo golega sebičnjaka in vso njegovo zalego konečno pahnoli, kamor si je po svojem obnašanji in rovanji že davno zaslužil.

Več kmétovalcev iz Šentjurske okolice.

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Skomrah na Pohorji.

Dne 12. listopada t. l. zavihrala je veselo ob njih popoldne prvokrat belormena zastava iznad zvonika farne cerkve Sv. Lamberta v Skomrah na visokem Pohorji. Grmeči topiči naznanjali so nam faranom že dolgo zaželeni prihod prečastitih gospodov misijonarjev — prišli so od Sv. Jožefa pri Celju gg.: superijor Franc Javšovec, Ant. Kovalik in Franc Kitak — v obhajanje prvega

sv. misijona pri nas. Vernikov natlačena cerkev vsprejela je preč. goreče oznanjevalce vere Kristusove, vsa znotrajno prenovljena ter z novimi vencami in šopki ozalšana, kakor vsprejema tako rekoč vrla nevesta o poroki blagega ženina svojega.

Že vlani prenovil je po prizadetju našega, za dobro in lepo vnetega župnika, č. g. Jožefa Muha, pozlatar Ant. Pavlič iz Buč veliki altar in izmalal gornji del cerkve in letos dokončal je svoje delo ob godu sv. Lamberta, našega patrona, ko je vso cerkev okusno izmalal in stranska altarja in prižnico prenovil. Tudi je ta podobar kaj čedno napravil nam misijonski križ, prelepo podobo Lurške sv. Marije s tronom za procesijo in podobo sv. Jožefa, kateri podobi ste bili na praznik sv. Reš. Telesa slovesno blagoslovljeni, ter so ji belo oblečena dekleta med petjem lurških pesmij v procesiji nosila. Veseli nas, da zamoremo opozoriti na to, da je podobar Ant. Pavlič, učenec rajnega mojstra Fantonija, po ličnosti in nizki ceni svojega dela zares priporočevanja vreden. Očitno hvalo izrekamo pa tudi o tej priložnosti kmečki hčeri Marjetici Zbičajnikovi in njenemu bratu Antonu, ki sta blagodušno te podobi na svoje lastne stroške oskrbela! Sv. lurška Marija in sv. Jožef bodita njima plačnika! V nedeljo, dne 13. listopada pa so po molitvi k sv. Duhu vstopivši na prižnico preč. g. superijor Franc Javšovec razveselili v srce nas farmane že s svojim milim pozdravom: »Pax vobis; nolite timere; benedicite Deum!« to je po slovenski: »Mir vam bodi ne bojte se, hvalite Boga!« (Tob. 12), in do 20. novembra do nedelje popoldne odpirali so v sv. gorečnosti in nedopovedljivim trudom po svojih živih, jedernatih pridigah in v spovednicah, nam zbranim farmanom vsem, pa tudi mnogim ptujim iz bližnjih župnij, iz Zreč, Sv. Kunigunde, iz Vitanja in drugih, nebeške zaklade, ter delili po sv. zakramentih izveličavne blagre. Udeležitev farmanov nas in drugih bila je nepričakovano obila in vsestranska tako, da ako bi bili še trije ali štirje spovedniki na pomoč, bi menda bili imeli zadnje dela dovolj. Ljubi Bog, daj le vsemu temu svoj nebeški blagoslov in nam vsem farmanom nepretgljivo stanovitnost v našjih storjenih dobrih sklepih! Prečastitim gg. misijonarjem pa bodi od nas vseh vselej tisočera zahvala in od vsmiljenega Jezusa obilno plačilo v svetih nebesih! Res, bili smo že v strahu skoraj, da bi nam ne vlegnila ovirati sv. misijona nevarnost tu pa tam moreče kolere, pa upanje dajala nam je okoliščina, da je v Skomrah letos izvanredno zdrav svet; kajti v naši fari, ki šteje, se ve, da le okoli 600 duš, imeli smo celo leto do zdaj le samo enega mrliča, namreč dne 21. septembra, ko smo v žalosti pokopali jako pridno učenko, Miciko Sevšekovo; od 10. listopada lanskega leta pa do tistega dneva ni bilo mrliča pri nas; kaj ne, da je to nekaj izvanrednega? —

Zdaj po končanem sv. misijonu pa željno pričakujemo še druge dušne paše, namreč dobrega branja, ki ga bomo menda skoraj dobili v Mohorskih bukvah, kojih dobimo letos skoraj v vsako hišo, posestnikov nas je le 42; udov Mohorske družbe pa je narastlo letos število na 41, vlani nas je bilo 33, prejšnja leta le po pet do osem. Tudi mi tukaj na najvišem Pohorji radi prebiramo koristne bukve, da ne zaostajamo predaleč za drugimi, ter se pri mičnem branju radi spominjamo nam tukaj nepozabljenega »pevca Pohorskega«, Jurija Vodovnika, ki je, vlani pred sto leti, tukaj rojen, pozneje tako mične pesmice zlagal; noter do svoje smrti, 19. grudna 1858, je rad katero pobožno, pa tudi kakšno šaljivo vmes zapisal in zapel in s tem nas svoje rojake menda nehoté k branju spodbujal. Končno izrekamo po svoji dožnosti tudi najprisrčnejšo zahvalo našemu častitemu gospodu župniku za ves njihov trud in mnoge

stroške, ki so jih prevzeli iz ljubezni do nas, ko so nam preskrbeli prenovljenje naše cerkve in tako dobrodejni sv. misijon. V imenu hvaležnih farmanov

Cerkvena ključarja.

Ropert Šuta, dekan na Zavrčah.

Uboge Haloze, v teku nekaj tednov so tukaj tri župnije izpraznjene! Č. g. Franc Jug, župnik pri Sv. Barbari, so se preselili kot dekan v Šmarije, č. g. Andrej Vodušek, župnik v Leskoveh, so vzeli slovo v preteklem tednu in so se podali za župnika v Vojnik. Dne 14. novembra pa je nemila smrt nam vzela velč. gosp. Roperta Šuta, dekana tukaj na Zavrčah. Dovolite, gosp. urednik, da o našem pokojnem g. dekanu dostavim nekaj črtic v hvaležni spomin.

Pokojni gospod dekan so bili rojeni pri Sv. Ropertu v Slov. goricah leta 1843, tedaj še niso dopolnili 50 let in že so morali zapustiti vinograd Gospodov, katerega so z vso gorečnostjo obdelovali. Bili so tukaj 10 let za kaplana in potem so leta 1886 prevzeli to župnijo kot župnik in pozneje tudi dekan, ter so ves čas se neumorno trudili, kako bi povišali čast božjo med nami, ter svoje ovčice vodili po poti zveličanja. Lepo so skrbeli za krščanski red v svoji hiši in po vsej župniji; s posebno gorečnostjo so oznanjevali božjo besedo, priporočevali svete bratovščine in pobožna društva; skrbeli so za lepoto hiše božje, katero so dali vso prenoviti in krasno naslikati; bili so vnet častivec Marijin in oskrbeli so za stranski altar lepo podobo Matere božje Lurške. Podpirali so radi revne in posebej uboge dijake, ter so radi jih o počitnicah sprejemali, jim gostoljubno postregli, ter jim dajali tudi dobre nauke in lepe opomine. Kako so bili spoštovani in ljubljani zavoljo svoje ponižnosti in odkritosrčnosti, to je pokazal njihov pogreb. Kljub nepovoljnim okoliščinam se je zbralo 33 duhovnikov, da svojega dragega »Roperta«, kakor so ga navadno imenovali, spremijo k zadnjemu počitku. V zgovorni besedi so nam veleč. g. J. Trstenjak, duh. svet. in župnik pri Sv. Marjeti, naslikali uzorno gorečnost in delovanje blagega pokojnika, ter njih vsem priporočili v hvaležni spomin. Med drugim so omenili njihovo živo vero, katero so kazali povsod in jo na vso moč branili, na dalje so omenili njihovo udanost in ljubezen do sv. matere katoliške cerkve, kar so tudi pokazali v svoji oporoki, ker so za glavnega dediča postavili sv. katoliške misijone in potem so omenili še njihovo usmiljenje do ubogih, posebno do dijakov, katere so vedno radi podpirali. Bilo je po pravici veliko žalovanje pri vseh pričujočih, ko se je začela po dokončani sv. maši, ki so jo služili preč. g. L. Herg, kan. stolne cerkve v Mariboru, ter so tudi sprevod vodili, množica pomikati proti pokopališču. Tukaj so položeni umrljivi ostanki poleg njihovega poprejšnjega kaplana g. Fr. Roškerja, ki so bili pred štirimi leti tukaj umrli. Milo je gledati na pokopališču tri grobe v enem redu, kjer počivajo trije tukajšnji duhovni pastirji, ki so v teku šest let umrli. Bog jim daj večni mir in pokoj, nam pa ostanejo naj vsi v preblagem spominu!

Gospodarske stvari.

Kaj je krma vredna.

Krme letos ni premalo, po nekaterih krajih je bilo sicer sena manj, kakor po navadi, zato pa je bilo potem več otave in na drugih krajih pa more biti na robe. Nismo slišali, da bi bilo krme premalo, da-si je bilo včasih spravilo težko, ker je vreme, posebno pri

seni, jako motilo, če človek ni ravno v pravem času poslal kosit. Vendar pa ni vsaka krma enake vrednosti ter ne vrže vsako seno enake koristi: v tem je lahko velik razloček in mi hočemo dnes opozoriti naše bralce na to: nekaj dobijo iz branja naslednjih vrstic koristi že to zimo, nekaj pa pozneje, ob novi košnji.

Seni, njegova vrednost je prav različna, pri njem pride največ na to, koliko da ima v sebi redilnih snovij, potem pa tudi na to, kako ga živina prebavlja. Kar se tiče prebavljivosti, je pri seni lahko razloček od 6 do 20 odstotkov, in kar se tiče prvine t. j. redilne snovi, pa je razloček še višji, od 39 do 70 odstotkov. Praviloma je seno, če se vkosi, predno trava docvete, najbolje ter ga živina najlaglje prebavlja pa tudi redi se bolj od njega, kakor pa, če se seno vkosi še le pozneje, ko so trave, iz katerih se seno sestavlja, že docvete ter že napravile seme. Tako seno, če ga človek vidi pozneje, ne že na travniku, se izpozna na dolžjih bilkah in na njih ni več veliko mehkih listkov, ampak seno je bolj leseno, slamneno in ima bilke, v katerih se nahaja seme, ako se ni že razsulo iz njih.

Otava je seni v tem enaka, če se dobro spravi, ona je še celo bolja, kakor seno, kar se tiče prebavljivosti in na to sodi lahko človek, saj žre živina otavo rajši, kakor seno. Sploh je ona bolja, kakor pa seno, saj je v njej mlajših, nežniših travic ter ima več dušika, redilne snovi v sebi, manj pa lesenih bilek.

Cena seni se toraj ravna po tem, kaj da ima v sebi in kako da se je spravilo. Ako toraj krma ni dolga, ako ima vonjavih travic, posebno detelje in njej podobnih travic; ako je rastle na osojnih in torej ne močvirnih travnikih: tako seno je najbolje, ni samo zdrava krma, ampak živini tekne tako dobro, da se lepo razvija in meso jej skorej vidno raste. Z nekaterih travnikov je seno jako vonjavo in to vselej, ako raste na njih veliko medenike, detelje, vonjike in kumine.

Iz početka še ima seno, če je sicer že tudi suho, še precej vode v sebi, ali ta voda se s časom poizgubi; če je seno na kupu, izgodi se to v kacicah štirih do osmerih tednov, ali tudi vonj, duh, premine v tem času za veliko in seno, ki ne diši več veliko, je staro in je manj vredno, kakor pa mlado. Iz tega se razvidi lahko, katero seno je boljše in torej tudi, kar se tiče cene, več vredno. Več je v senu detelje in njej podobnih trav in večji, ko je v tem vonj sena, več je vredno. Trave, ki dajo kislno seno, nimajo v sebi veliko redilnih snovij in torej kislno seno ni veliko vredno, one pa rastejo na travnikih, na katerih stoji rada voda, pa je nihče ne odpravlja z njih. Tako seno šumoče, se rado preščene in vreže te v prst, če jo potegneš skozi prste. Ako ga naloži človek na voz, ne spravi ga veliko na-nj, pri enaki meri je sladkega sena za celo tretjino več, kakor pa kislega.

Tudi barva ni pri seni brez vsega, vendar samo barva, še tako lepa in vonj, še tako prijeten, nista zanesljivo znamenje za to, da je seno dobro, redilno in tako v resnici dobra in koristna krma.

Zoper zajčji zob.

Vsako zimo napravi zajčja mrcina več ali manj skode na sadnem drevju in torej ne kaže druga, kakor da si človek, kar najbolje more, zavaruje drevje zoper zajčji zob. Kdor tega ne stori, kriv si je sam, če mu ga zajec ogloje. Najzanesljiviši pripomoček je in ostane zoper zajčji zob, če si človek obveže drevje, bodi s trnjem, bodi s turševino, toda delo se mora storiti zvesto in turševina mora celo deblo pokriti tako, da zajec ne more do njega. Naj se torej turševina pritrdi ali s trto po dve- trikrat, ali pa z rženim vreslom. Tudi maža, ki se napravi iz ilovice, kravjeka in volovske krvi, velja

ali ona se včasih odluči in se mora torej v pravem času obnoviti. V tem ne kaže odlašati, niti ene noči ne, sicer zapade drevo že lahko v tej noči — zajčjemu zobu.

Sejmovi. Dne 3. decembra v Konjicah in na Planini. Dne 5. decembra v Mariboru, na Polji, Zelenem travniku in v Šmarijah. Dne 6. decembra na Dobrni, v Lučanah, v Cmureku, v Radgoni, v Sevnici in v Vozenici.

Dopisi.

Od Sv. Margarete niže Ptuja. (Častni pogreb — kratek zakon.) Dne 21. t. m. smo pokopali spoštovanega starčeka Vido Janžekoviča. Šest gg. duhovnikov in veliko število ljudi ga je spremljalo na zadnji poti. Sprevod vodil je rajnega sin č. g. Vid Janžekovič. Bil je pokojnik 61 let cerkveni ključar, katero službo je opravljal vestno in radostno. Kot krščanski oče je svoje tri sinove skrbno odgojil. Eden je duhovnik, dva pa poštena krščanska moža, katera v svojih mladeniških letih nista imela onih napak, ki se, žalibog, vedno bolj kažejo med mladenči: pijančevanje, zanemarjanje božje službe. Bila sta očetu Janžekoviču na radost in čast. Rajni je bil pa tudi razumen narodnjak, zvest naročnik »Slov. Gospodarja« in ud »Mohorjeve družbe«. Pri volitvah je bil vsikdar med narodnjaki, pri njem ni zdala izapeljiva beseda ali vabljava pijača. V miru počivaj slovenski poštenjak! Tvoj spomin ostane časten! Istega dne, ko smo shranili 83-letnega očeta Janžekoviča, pa je umrla mlada žena — še le osem dni poročena — Marija Horvat, roj. Lah iz Mezgove. Prišla je s svojim možem iz Cvetkovec, Sv. Lenarske župnije v nedeljo domu, da obhaja osmino svoje poroke, pa zbolil in v ponedeljek v jutro umrje. Namenjena osmina veselja postane žalostna sedmina! Kako očitno je smrt tu spet pokazala, da ne pozna usmiljenja!

Od Braslovč. (Narodna zaspanost.) Pred nekimi leti ustanovilo se je v našem trgu bralno društvo, katero je lepo napredovalo; imelo je lepo število časnikov naročenih pa tudi drugi so ga z njimi zalagali. Toda zadnji čas začelo je hirati in če pojde tako naprej, razpadlo bo v krakim času, nam v žalost in sramoto, nasprotnikom našim v zasmeh in veselje. Kdo je temu kriv? Nihče drugi ne, ko rodoljubi sami, ki se za društvo premalo brigajo, ter so v narodnem oziru dremati začeli. Ne, ljubi rojaki, to ni prav. Skrajni je čas, da se zdramimo. Marsikateri pa poreče, kaj bom pri društvu, ko ima tako malo časnikov naročenih! Ali je društvo tega krivo, če nima podpiralcev? Na noge tedaj vi, ki ste udje društva in vi vsi, ki to berete; vsaki naj si prizadeva vsaj enega novega uda pridobiti, če ne več, da se njih število pomnoži. Pobrnite se, ljubi rojaki, žrtvuajte mali denar v veliko narodovo korist. To, kar za društvo eno leto vplačate, je malo. Društvu pa lahko koristite tudi vi, ki ste v bližini in ste premožni, da imate lepo število časnikov naročenih; mnogokrat prebrane vržete na stran brez vse koristi, darujte jih društvu in vsak ud vam bo iz srca hvaležen za to; pa tudi kot udje lahko pristopite, ker ste premožni. Pa tudi društveni odbor ima svoje dolžnosti in če te zanemarja, je on kriv, če udom veselje do društva mine. V prvi vrsti bi mogel skrbeti, da bi večkrat med letom sklical zbor, kjer bi se udje z besedo navduševali za narodno stvar in več drugega. Občni zbor pa naj bi sklical vsako leto o božiču, ker je tedaj čas za naročevanje časnikov; naj bi predložil društveni račun itd. V drugi vrsti pa naj bi skrbel, da bi se časopisi konec

leta, vsaj taki, kakor je na primor »Dom in Svet«, pa tudi drugi lepo skupaj zbrali in se dali vezati; če bi pa temu denarne moči primanjkovalo, naj bi se vsaj lepo skupaj sešili, ker pozneje vstopivši udje bi to radi prebirali, pa tudi društvu samemu bi bilo to v korist, ker bi si tako lahko nabralo čedalje več knjig. Ko bi kdo imel veliko knjig in bi jih lahko nekaj oddal, naj jih daruje društvu, srčna mu hvala za to! Zdaj tedaj o novem letu naj skliče odbor občni zbor; zberimo se v obilnem številu; vsak stari ud naj nekaj novih seboj pripelje in upati smemo boljše prihodnosti. V zboru naj bi se določilo število časopisov in kateri se bojo naročili, naj bi se udje in drugi zbrani z živo besedo za društvo navduševali. Končno želim, da bi moje besede ne ostale »glas upijočiga v puščavi«.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. (Uradovanje, pečati, društvo.) Res, v krasnih »slovenskih« goricah je ponižno skrit Sv. Lovrenc. Krasnejši bi pa še bil ta del slovenskih goric, ako bi njegovi slovenski župani ne bili preponižni. Skoraj ni verjetno, da še naši župani niso prišli do prepričanja, da stojijo na čelu slovenskih občin, trdo slovenskega ljudstva. A vendar se ne morejo lotiti samo slovenskega uradovanja. Vi sami sebi ne verujete, kako se smešite pri oni gospodi po mestih, ako dobijo od Vas kako uradno pismo v grozno spakedranej nemščini! Koliko se mučijo naši narodni voditelji, da bi nam Slovencem vresničili pravice zloglasnega § 19! A vi o tem nočete ničesar vedeti, z lastnimi nogami teptate omenjeni paragraf, kje pa so slovenski pečati? Pač v neki svoji knjižici sem dobil enkrat slovenski pečat pritisnjen; kakor pa se mi dozdeva, je tudi tisti kakor kafa izginil. Pokažite tedaj očitno pred svetom, da ste »slovenski« sinovi res »slovenskih« goric! Še nekaj bi imel na srcu. Ozrmo se tje na rodovitno Mursko polje. Glejte, kako trdno, prebujeno tamošnji Slovenci stojijo! Od Cvena do Kapele ima vsaka fara svoje slovensko bralno društvo, svoj pevski zbor in v novejšem času večidel tudi požarno brambo. Kako pa je pri nas? Vse zaspano! Daleč, daleč vidim neko v gosto meglo zavito, dremajoče gospodarsko društvo. Ali res ni ostalo nič Krempelj-novega duha med nami? Ali res ni toliko zavednih mož, mladeničev in deklet v naši fari, da bi zamogli osnovati vsaj bralno društvo? Prevdarite in pokazite dobro voljo! Na delo tedaj, časi so resni! Nemčirska vsega požrešnost pritiska od vseh strani na nas.*) Brez zamere! —ski.

Iz Ormoškega okraja. (Blagoslovljenje šolskega poslopja.) Šesti dan meseca novembra tega leta, bode za faro in občino Sv. Miklavž nepozabljiv. Novo in krasno šolsko poslopje, katero je postavljeno za 15.000 gld., bilo je ta dan blagoslovljeno in prvič odprto. Ker je bilo to v nedeljo in še prav ugodno vreme, se je udeležilo mnogo gostov te svečanosti. Prišli so tudi gg. c. kr. okrajni glavar, c. kr. šolski nadzornik Janez Ranner, dr. Ivan Gršak, c. kr. notar, dr. Ivan Omulec, odvetnik v Ormožu in mnogo učiteljev. Božja služba začela se je ob pol desetih. Velečastiti g. dekan A. Schwinger so imeli pridigo in sv. mašo. Po tem šla je gospoda in otroci s procesijo v novo šolsko poslopje. Po božjem blagoslovu imel je g. okrajni glavar govor, kateri je posebno zadeval stariše in učitelje, kako da imajo otroke izgojevati in tudi podučevati. Dasiravno je bil ta govor v nemškem jeziku, vendar je zdramilo vsakemu srce, kateri je količkaj razumel nemški jezik. G. šolski nadzornik J. Ranner je vsodbujal nato stariše in učitelje, kako da naj ravnajo z otroci, da bodo pridni in pošteni ljudje. Tudi sedanji g. nadučitelj, g. Davorin Šalamun je govoril. Nazadnje je še obetal nek učenec

*) Po naši misli storite bolje, ako se vsi živo oklenete društva, katero že obstoji, kakor pa, če se osnuje še novo društvo. Ured.

tretjega razreda v imenu vseh otrok, da hočejo pridni biti in se pridno učiti. Ko so govorniki končali, klicalo se je trikrat »živio«. Svetinski godci povzdigovali so svečanosti. Obed je imela gospoda pri č. g. dekanu, ostali pa v šolskem poslopju, kjer je krajni šolski svet napravil primerno veselico. Na novo šolsko poslopje naše smo lahko ponosni, da bi se v njem le tudi naša mladina učila krščansko, lepo živeti!

Iz Savinjske doline. (Hmeljarstvo.) Kakor je prijaznim čitateljem »Slov. Gospodarja« več ali manje znano, pridelujemo po Savinjski dolini že kakih petnajst let precej lepega hmelja, kojega pivovarji kaj radi kupujejo. Akoravno se število hmeljišč od leta do leta množi, vendar bi se lahko še štirikrat toliko hmelja pridelovalo, ako bi se nekateri naši posestniki poprijeli hmeljarstva, kakor so se ga Žalčani, Braslovčani, Šent-Pavličani, Polzelani itd. Akoravno so posestniki Gornje-Savinjske doline bili nekedaj in znabiti so še sedaj bogatejši, kakor posestniki Spodnje-Savinjske doline, vendar je škoda marsikaterega tisočaka, kateri bi se lahko za hmelj dobil. Le pogledjmo, koliko zemlje še le imamo Savinjščani s hmeljem posajene, ker na leto komaj okoli 6000 centov robe pridelamo, vendar pa pride povprečno v deželo vsako leto okoli pol milijona goldinarjev za hmelj. Gotovo lep denar! Zraven pa še moramo opomniti, da ima južno-štajarski hmeljar mnogo dobička pri svojem pridelku. Kakor smo že od mnogih slišali, stane tukaj pridelek enega kilograma 20 do 30 kr., proda se pa navadno najmanje po 1 gl. klgr. Se ve, da pride leto, ko se komaj po 40—50 kr. klgr. proda, zato pa pridejo leta, ko se za sto klgr. po dve do štiri sto gl. dobi. Da si je naš kmet že mnogo opomogel pri hmelju, vidi se že na tem, da se posestva ne prodajajo več na boben, tudi ne vidimo več, da bi za davke rubili, kar se je prej prav pogosto godilo. Vsak človek mora priznati, da je hmeljarstvo velika dobrota za naše kmetovalce. Da se je pa hmeljereja pri nas že toliko razvila, gre v prvej vrsti hvala gospodu Janezu Hausenbichlerju, ki je z djanjem, besedo in pisavo svoje rojake za to imenitno rastlino zanimal in po večletnem neutrudnem delovanju svoj blagi namen dosegel. Vzdromite se se še toraj tudi Vi, Gornje-Savinjščani, vzamite lopate v roke, sadite hmelj, obdelujte ga dobro in videli bodete, da Vam bo več vrgel, kakor vsi drugi pridelki. Ciril.

Iz Ponikve. (Letina — smrt — III. red sv. Frančiška.) Kakor se po drugod toži o slabi letini, tako moramo tudi mi o svoji letini povedati. Poleg tega, da je rja se skoraj vsakega pridelka lotila, smo še imeli dvakrat točo: dne 10. julija in 4. septembra. Vsled tega je letos pri nas vsake reči manje od prejšnjih let. Sadja ni celo nič. V vinogradih se je bilo grozdje prav bujno zastavilo, pa neusmiljena toča in smod sta mu bila huda sovražnika. Kjer so škropili, tam so vsaj še nekaj grozdja dobili. Pa to je bilo izvrstno sladko. Mošt je imel visoko ceno, namreč do 60 gl. polovnjak. — Dne 23. oktobra je v Slomu, na rojstnem domu knezoškofa Antona Martina, umrl hišni gospodar Anton Slomšek. Pokojni škof bili so mu lastni stric. V svoji mladosti je bil pri njih za strežaja v Št. Andreju. Bil je tih in blag značaj. Bog ga je s posvetnim blagom obilno obdaroval, pa to mu ni glave zmešalo, temveč je ostal krotek in ponižen. Bil je velik prijatelj molitve. To je pokazal tudi na smrtni postelji — do zadnjega mogočega trenutka je molil z okolistoječimi sv. rožni venec. Star je bil 66 let in nekaj mesecev. Naj v miru počiva! — Dne 30. oktobra so prišli iz Celja vlč. pater gvardijan Gregor navduševat Ponikovljane za obilni pristop k bratovščini III. reda sv. Frančiška. Pri tej priliki so tudi blagoslovili mično kronico za podobo Marije Device. Po blagoslovu so Mariji sami kronico na glavo

pritisnili. Imenovana kronica je dar pobožne device. Niso se zastoj trudili vlč. pater na leci povdarjajo veliko korist III. reda. Po večernicah namreč je pristopilo k tej izvrstni bratovščini okoli 170 oseb. Pa še več bi jih bilo pristopilo — pa obredi vzamejo precej časa in zato jih je nekaj že prej odšlo. A zdaj je še le zanimanje za to bratovščino živahno postalo. Veliko jih je že izrazilo željo, da bi radi pristopili. Le naj pristopijo! Prilika jim je dana vsaki dan. A. A.

Iz Slov. Bistrice. (Slovesnost.) V ponedeljek, dne 28. listopada vršila se je v našem prijaznem mesteci lepa slovesnost. Prejšnji naš nadučitelj, g. Franz Vindiš bil je odlikovan za svoje 50letno zaslužno delovanje kot učitelj od Nj. veličanstva našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. z zlatim zaslužnim križcem, in ta dan mu je bil velikodušni dar slovesno na prsa pripet. Zlati križec je gospodu nadučitelju izročil in pripel blagorodni gospod c. kr. okrajni glavar Mariborski v pričujočnosti gospoda okrajnega nadzornika, slavnega mestnega zastopa, okrajnega in krajnega šolskega sveta, častite mestne duhovščine, zastopnikov vseh uradov, okrajnega šolskega društva, dosti druge mestne gospode in vseh šolarjev. Slovesnost vršila se je jako dostojno. Pa ne bom je popisoval, ker se je govorilo in pelo vse le nemško, menda vže za to, da ogromni večini Slovencev naše fare ni treba za to vedeti. Zakaj so bili šolski otroci pričujoči, katerih je kakih 90 odstotkov slovenskih, pač ne vem, in otroci tudi ne, ker jim tega nihče ni v edino razumljivem njih maternem jeziku razložil. Ali to bi bilo znamenje duha, kateri je do zdaj na naši šoli vladal? Bog, da odslej ne bo več in da se bo zmirom bolj pravično poučevalo v materinem slovenskem jeziku! Gosp. nadučitelj Vindiš si je v 30 letih, v katerih je tukaj deloval, vendar veliko zaslug pridobil za našo mladino. Zato se mu tudi vsi Slovenci bistriške okolice srčno zahvaljujemo in mu želimo, da bo še dolgo v sreči in Božjem blagoslovu užival zasluženega počitka.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Vsled zmešnjav, ki so nastale pri vladi, ker se ji je skujal nemški minister-rojak, grof Kuenburg, zavlekla se je v drž. zboru razprava o drž. proračunu za več dnij, v torek je bila sicer seja, toda govorila sta v njej samo protisemita Schlesinger in dr. Lueger, sklenilo pa se ni v njej ničesar, ker se ostali poslanci niso nič zmenili za to, kaj da je bilo v razpravi. — Kakor javlja »nemška levica«, bode ona glasovala zoper ministerstvo v vseh rečeh, ki imajo podobo zaupanja do vlade. No, juha se ne sreblje vselej vže vroča, taka, kakor pride z ognjišča, tudi levici se ohladi jeza prej ali slej, samo škoda, da brž gotovo tudi sedaj na kvar koristim države in slovanskih narodov.

Štajarsko. Naša dežela je bogata na železnih rudah, najbolj v gorenjih delih, vendar pa železo ne hodi nič kaj v denar. Zakaj ne? Ker so tovarne vže po večjem delu v rokah judov ali ljudij, judom kakor las lasu podobnih in ti prodajajo slabo robo za drage denarje. To je najbolj pri kosah in vsled tega si jih ljudje naročujejo rajši drugod, štajarske pa ostanejo doma, nerazprodane. — »Nemški šulverein« čuti, da se mu krčijo prihodki, stroški pa mu rastejo vže čez glavo. Zato pa skuša sedaj pridobiti si denarja pri raznih zastopih, deželnih, okrajnih in tudi občinskih. Bodi mu to, če le kateri teh zastopov na naših slov. tleh ne hopne njemu v koš!

Koroško. Nasledki shoda »nemške stranke« v Celovci se vže čutijo po deželi ter vže mrgoli po vaséh »nemških apostolov« kričečih: nemštvo je v nevarnosti! Žal, da to ni resnica, ampak nemškutarije je še vse polno in ni upanja, da je kmalu zmanjka! Slov. rodoljubi so sicer na straži, toda kaj pomaga, ko je naše ljudstvo v tej reči premehko ter se rado vkloni »gospodi v škrijah« in jej verjame, da mu je nemščine treba, kakor zrenice v očesu! — Deželni predsednik, baron Schmid-Zabierow obiskuje sedaj razne občine, pa mu občinski predstojnik ne ugodí, ako ga nagovori slovensko. Bode brž že resnica.

Kranjsko. Železnica, ki pelje iz Ljubljane do Kamnika, je še mlada in pravi se, da jo hoče vlada vsprejeti na svojo skrb. To bi bilo dobro, kajti tako imamo več upanja, da se ona nategne v našo Savinjsko dolino ter zveže s progo Celje-Velenje. — Kočevje je nemška naselbina sredi slov. prebivalcev, in sedaj se stavijo ti Nemci po robu zoper svoje sosede huje, kakor doslej, pa menimo, da bolj na povelje, ki prihaja do njih iz Gradca ali morebiti celo iz »rajha«, kakor pa iz lastne volje.

Primorsko. Malo manjka, pa še dobijo v Gorico nov slov. list, dosedanji si — vže po svojem rojstvu — ne more pridobiti zaupanja in tako ne more postati glasilo vseh tamošnjih Slovencev, a bilo bi ga tudi njim treba — glasila, ki zastopa vselej in v pravem pomenu staro geslo Slovencev: vse za vero, dom, cesarja!

Tržaško. Slov. stariši v Trstu so vložili drugo prošnjo, naj postavi mesto slov. ljudsko šolo za slov. otroke. Mestni zastop pa se je tudi sedaj brani in če ga visoka vlada ne pritisne trje, kakor o prvi prošnji, se je ubrani mesto, da-si je za-njo v resnici velika potreba. — Pri Sv. Križi, slov. vasi pri Trstu, postavlja laška »Lega« za slov. otroke laško šolo, saj laških ni ondi, če jih išče človek tudi z lučjo o »belem dnevu.«

Hrvaško. Sabor ali deželni zbor se snide v Zagrebu dne 10. decembra. Pomena ta sabor nima, ker je popoln v rokah ogerske vlade. — Mesto Zagreb ima 72.000 gld. primanjkljaja in treba bode torej višjih obč. priklad.

Ogersko. Nekaterim poslancem se dozdeva, da ima »papež kalvincev«, Koloman Tisza preveč moči do vlade in zato se posvetujejo te dni, kako mu jo izviti iz rok. Zato je vže silna potreba, kajti sicer jo zavozí ogerska vlada do boja s katoliško cerkvo. Daleč vže itak ni do njega, saj se neki vže pripravlja postava za »civilni zakon« t. j. da poroke ne bode več v cerkvi, ampak v lopi pri županu. — Madjarski listi sipljejo polne vreče žolča na grofa Taaffeja, ker se noče udati nemški levici. To je drzno ščuvanje.

Vunanje države.

Rim. Kardinal Parochi je izdal pismo do vseh katoliških škofov, v katerem govori o bližnjem jubileji sv. očeta Leona XIII. Kakor se razvidi iz pisma, pričakuje se v Rimu romarjev o tem jubileji iz celega sveta.

Italijansko. Admiral Saint-Bron, minister za mornarstvo je umrl in je prevzel njegove posle Brin, predsednik miuisterstva. Veliko jih menda ni ali ka-li. — Vlada je hotela razprodajo petrolja vzeti za vso državo v svoje roke, toda s tem je razdražila trgovce in zato je sedaj pustila to misel, sicer pa bi ne imela veliko dobička od te razprodaje. Nesla bi državi le štiri milijone lir.

Francosko. Minister za uk in bogočastje je imenoval več novih škofov, toda zoper njih voljo, kajti

Preiskave o »Panamskem društvu« še niso pri kraji, jud Reinach, ki je delil ministrom in poslancem »darila«, da so glasovali za to društvo, je izginil in reklo se je, da je na naglem umrl. To bi bilo za tiste ministre in poslance res sreča, kajti če njega ni več, ne more jim nihče dokazati, da so prejeli kako »darilo« od njega.

Belgijsko. Beseda se suče še vselej o prena-redbi ustave in o splošnji volilni pravici, toda liberalci niso ni za eno ni za drugo in menimo, da tudi vlada ne. Vsled tega bode pač vse zaspalo, ako jih delalci ne presilijo do take postave.

Nemško. Največja stranka v nemškem državnem zboru je »katoliško osredje« in v njej so sklenili predložiti drž. zboru, naj se prekličé postava, vsled katere se oo. jezuitije ne smejo naseliti v nemški državi. Le-ta postava gotovo ni dobra, ali ne vemo, če se dobi vže sedaj večina v drž. zboru za to, da se prekličé: Lutrovce še je preveč strah jezuitov. — V Berlinu so več anarhistov, delalcev prekucuhov zapri, nekoliko drugih pa so izgnali iz mesta. Najbrž so jim prišli na sled o kaki zaroti.

Rusko. Ta država je sila velika, ali godi se ji, kakor drugim, da ima več stroškov na leto, kakor pa dohodkov. Za prihodnje leto vtegne priti za 66 milijonov premalo v drž. kase. Pri toliki temi v drž. kasah pač ne more car misliti na vojsko!

Bolgarsko. Knez Ferdinand si pridobiva vidoma ljudstvo in to najbolj s tem, da skrbi za pravico in ne išče bogatstva za-se, ampak deli z darežljivo roko denar med potrebno ljudstvo ter podpira posebno trgovino. Desna roka mu je v tem minister Stambulov, ali ljudje temu ne zaupajo preveč.

Srbsko. Trgovinska pogodba z našo avstrijsko državo še ne bode tako hitro dognana, kajti srbska vlada se brani nekaterih rečij, ki stojijo doslej v pogodbi, vsprejeti v novo, naša pa ne more privoliti v to, sicer bi naši trgovini bilo na škodo.

Tursko. Sultan išče denarja na posodo ter ga porabi, ako ga dobi, za vtrjenje trdnjavic po Bosporu. Ruska vlada pa misli neki storiti vse zoper to posojilo. Močna Turčija jej je pač nevarna!

Grško. Nekaj časa se je branila grška vlada privoliti, da se smejo »obrazci«, blago na ogled, pripošiljati v deželo. V novem času pa si je stvar premislila in je dopustila tako pošiljanje.

Afrika. Kardinal Lavigerie, v Algiersu, je v soboto umrl v 67. letu svoje dobe. Pokojnik si je veliko prizadel, da bi se zatrló sužnjištvo v Afriki, ali sedaj je umrl, predno se je to zgodilo.

Amerika. Amerikanski Slovenci si snujejo katol. društva in je želeti, da se tacih osnuje prav veliko, kajti po njih se ohrani marsikateri Slovenec katol. veri, ki bi sicer vtobil v morji amerikanske nevere. — V združene države poslej ne sme priti, kdor ne prinese seboj vsaj 100 dolarjev. Preveč jim hodi tujcev.

Za poduk in kratek čas.

Spomini iz jutrovih dežel.

Piše F. S. Šegula.

(Dalje.)

XIX. Ljudsko življenje

me je tudi jako zanimalo in ne morem si kaj, da bi tu ne podal nekoliko podrobnostij. Ljudstvo je dvoje: 1. felahi, pravi kmetje, ki imajo in obdelujejo svoja zemljišča; 2. beduini, pastirji, ki s svojimi šotori in čredami ovac, goved in kamel iščejo pašnikov križem

puste puščave. Beduin, je sin brezmejne svobode, ropar, ki uboga le svojega sejka (poglavarja), turški cesar je le navidezno njegov gospod. Felah je pa revež, da ga večjega ni na svetu. Kar ima, mu vzame turški pobiralec štibre. Na lastne oči videl sem tam gori nekje v Samariji, kako so trije turški konjeniki dirjali gori in doli po zrelem rodovitem ječmenovem polju.

Na moje začudeno vprašanje: »Zakaj to?« dejal je tiho moj spremljevalec: »Tam gori nekje pri borni kolibi držijo in mučijo pobiralci štibre ubogega kmeta — felaha, ki noče povedati, kje je v zemljo zakopal zadnje svoje srebrnike. Morebiti se mu bo pomandrano polje smililo ter vendar le povedal, tako misli neusmiljena pijavka cesarska.«

Felah in beduin sta si po jeziku sorodna, arabskega plemena. Njih običaji so večinoma starodavni, kakor so vladali vže tudi za časov Abrahamovih. Kruh se pripravljaja vsaki dan sproti. Ker je drv malo in so zelo draga, pobira ljudstvo kamelske in druge živinske odpadke, ki posušeni dajajo močen ogenj. S temi zakuri se »peč«, dva kamena z jamico po sredi, med tem se na priprostih »žrmljah« napravi moka, iz te testo in tanke pogačice, ki se polagajo na razbeljeni kamen v pepel. V eni uri je kruh gotov. Tako je pekel vže Abraham svoje »podpepelnjake« (»panis subcinericius« sv. pisma) ter jih ponujal svojim gostom.

Na take kruhe (pogačice) misli tudi evangelist, ko govori o »peterih kruhah«. Če ima ta kruh še okusnejši biti, pomaže se med pečenjem s finim oljem oljke ali sezamovega (»repičnemu« podobnega) semena. Ljudstvo je ta kruh opoldan s surovimi ogurki, melonami, čebulom, salato itd., večer pa imajo kuhane jedi: riž in fižolo. Meso ovčje in koštrunovo imajo le o največjih praznikih. Juhe ne poznajo kot navadne jedi, pripravljaja se le za bolnike. Jedó jako, jako počasi, a vse s prsti; žlice in vilice so jim čisto odveč in nepoznane reči. Ker zdravnikov nimajo, pomaga si ljudstvo po svoje. Največ zaupa se vé, svojim domačim goljufom — copernikom. Ta od bolnika odtrga kos obleke, ter ga nese privezat na kako sveto drevo, kjer je pokopan vže kak stari šejh ali derviš.

Tako sem opazoval drevesa, ki so bila od spodaj do vrha polna cap — znamenje, da ubogega felaha razven nešteti drugih nezgod tlačijo tudi premnoge telesne bolezni. Pogostoma posebno prikazuje se mrzlica, najstrašniša pa je — gobova bolezen. Gobovi so iz človeške družbe izvrženi in imajo določene kraje, kjer se smejo zdrževati. Kdor jih je le enkrat videl, te reveže z odgnitim nosom, odgnitimi ustnicami, ošesi, prsti, nogami, kako se potikajo na južni strani mestnega ozidja Jeruzalemskega ob cesti, ki pelja od Jaffejskih vrat na goro Sijon — ta je gledal najstrahovitišo človeških nadlog. Tako živi ubogi ielah. Bela suknja (»abai« z podolgastima dvema progama spredaj in zadaj, čisto slična naši zgornji cerkveni obleki »levitov« obdaja ga, dokler z njega ne pade, leto in zimo. Beduin pa nosi tanko obleko, ki med ježo po zraku plapola in hladi. Glavo si ovija siromak s priprosto, bogatin pa svileno ruto (»kefir«), katero pripenja siremak okolo glave s kolobarom iz kameline dlake, bogatin pa z židanim zlato-tkanim trakom.

Po mestnih bazarjih (ulicah), kjer se za ljudstvo kuha, opazuješ tudi mnogo domačega življenja. Na umazanih deskah razpoloženi so okusni »kruhi«, katere si ložje ogledaš, če odženeš tropo velikih mnh. Kuha se pa največ riž, ki je tu na prodaj izpostavljen v velikih kupih, okusno posipao z lukovimi praženimi zrezki. Prej ko kupiš, lahko pokusiš s prsti, potem ti ga pa umazana žena nadeva na krožnik. Če ga hočeš elegantno po jutrovem povžiti, stoj, vzemi lesen krožnik v levo roko,

glavo povzdigni, usta na kviško odpri, z desnico delaj male in velike krogle iz riža, katere potem počasi povzdigneš in doli v odprta usta spuščáš. Zanimala sta me nekje na deželi dva moža, ki sta neprestano v taktu semtertje zbijala na dolgi vrvi obešen poln kozji meh. Reklo se mi je, da delata surovo maslo (puter).

Grozdje prihaja najprvo o binkoštih iz Haife pri Karmelu, potem iz Hebrona in Betlehemske okolice. Tako nam je tudi umevno, kako so morali judje govoriti zaničljivo o apostolih na binkoštni praznik, da so polni novega vina (»musto pleni«). Mohamedanom vera prepoveda piti vino, zato ga tudi ne delajo, tem več pa uživajo grozdja. Kar jim ga pa preostaja, prodajajo ga jako po ceni kristjanom, ki napravljajo vino. Domača ta kapljica je sladka, okusna in močna, čudovito finega duha pa je posebno starina, kakor sem se sam prepričal v kleti sredi vinogradov gostoljubnega župana Betlehemskega, Abu-Fehl, vrlega katoličana. V dolini Saronski ob morju pri Jaffi začeli so templerji*), najnovejša protestantska sekta, saditi tudi izabelo, ki radi svojega malo kislega okusa, ki manjka domačim vinom, daje jako priljubljeno vinsko kapljico.

(Dalje prih.)

Smešnica. Iz šole: Učitelj: »Jurček! Ko bi bil ti že velik, tolikšen, kakor sem jaz, pa bi imel dve tisoč goldinarjev, kupil bi si pa za sedem tisoč goldinarjev zemljišča, kaj bi še potreboval?«

Jurček: »Potreboval bi boga to ženo!«

Razne stvari.

(Svitla cesarica.) Sinoči se je peljala svitla cesarica na južni železnici skozi Maribor, Ljubljano v Trst ter se odpelje iz Trsta na otok Krk, kjer ostane tje do božiča. Ondi ima novo palačo, ker ji tamošnje podnebje dobro služi.

(Okr. odbor.) Pri okrajnem zastopu v Slov. Bistrici so v odbor voljeni ti-le gg.: Anton Hajšek, dekan v Slov. Bistrici, načelnik, dr. Vrban Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, njegov namestnik, Karol Hrastnik, župan na Sp. Polskavi, Jožef Korošec, župan v Studenicah, Karol Adelstein, mestjan v Slov. Bistrici, Ljudevik Kresnik, župan v Črešnjevcih in Albert Stiger, trgovec v Slov. Bistrici.

(Imenovanje.) Naš rojak iz Črešnjevca, g. Miha Papež je postal komisar pri c. kr. policiji v Gradci, g. Jože Intras, domobranski narednik v Gelji, pa je dobil srebrni križec s krono za zasluge.

(Premeščanje.) Gosp. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Trebnjem, preseli se na enako mesto v Rogatec.

(Društveno.) Podružnica šulvereina v Šoštanji je umrla, isto tako strelno društvo v Slov. Gradci. Obe ste bili nemški, toda Nemcev niste imeli, da bi plačevali udnino.

(Volitev.) V okr. odboru v Šoštanji so vsled volitve dne 28. novembra ti-le gg.: Načelnik Ivan Vošnjak, trgovec v Šoštanji; njegov namestnik Fr. Skubic, zdravnik v Vitanji; K. Skaza, Fr. Vošnjak, J. Scharner, Fr. Rojko in Martin Pirtovšek, odborniki.

(Umor.) V noči 20. novembra je hlapec T. Muršek napadel na dvorišči graščine Freisteinske pri Sp. Polskavi kočarja Antona Einfalta ter ga je s »šičkom« tako obdelal, da je Einfalt v malih trenotkih umrl. — Zločinca so djali že »pod ključe«.

*) Po njihovem mnenju je vsaki človek tempelj Božji in ne potrebujejo zidanih hiš Božjih.

Priporočba.

Udano podpisani se priporoča častiti duhovščini za napravo vseh cerkvenih posod iz bronu in srebra v vseh zlogih z zagotovilom dobrega dela in najnižje cene. Tudi popravlja ter prenovi vse stare reči, kar bode vse v ognji posrebreno in pozlačeno. Cene so za kadinico z čolničkom vred 3 gold. 50 kr., oltarni svečniki od 2 gld. 50 kr. do 3 gld. od enega, svetilnice po velikosti od 4 gld. do 15 gld. deloma tudi pozlačene, kelh s pateno ves pozlačen od 15--18 gld., monštranca pozlačena in predelovanje 20--40 gold., strelovode nove s platino 12 do 15 gld., stare za zlatiti od 3 do 4 gld.

Z odličnim spoštovanjem

Henrik Zadnikar,
srebrar v Ljubljani.

3-3

Potrebno za hišo in pisarno.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru
je ravnokar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1893.

za na steno.

Cena 16 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!

Lekarna v Ljubljani (Kranjsko)

zraven rotovža je stara čez 150 let.

Iz te lekarnе zraven rotovža g. pl. Trnkóczy-ja se vsa tukaj popisana domača zdravila, zmiraj sveža dobivajo. Zdravila se vsak dan na deželo s poštanim povzetjem in hitro razpošiljajo.

Lekarn Trnkóczy-jeve firme je pet, in sicer: Na Dunaji Victor pl. Trnkóczy, V., Hundsturmstrasse 113 (tudi kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radetzkyplatz 17, in Julius pl. Trnkóczy, VIII., Josefstädterstrasse 30; v Gradci (na Štajarskem) Vendelin pl. Trnkóczy; v Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy.

Adresa na to lekarno se glasi:

Na lekarno Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.

Kapljice za želodec

vulgo

Marijateljke kapljice

so izvrstno uspešno, kot želodec krepilno, žlezo ločilno, odvajalno, bolečine olajšalno in slast do jedi oživljajoče zdravilo.

Sklenica stane 20 kr.,
tucat 2 gold., 5 tucatov
samo 8 gold.

Cvet zoper trganje, (Gichtgeist)

lajša in preganja bolečine. Steklenica stane 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr.

Planinski zeliščni sirup vulgo prsni sok, ali sok zoper kašelj za odraslene in otroke; razkroja sliz in lajša bolečine. Steklenica stane 56 kr., 1 tucat 5 gld.

Odvajalne ali čistilne kroglice ne sme bi se pogrešati v nobeni rodbini. So lahko odvajajoče, žlezo odganjajoče, zdravilo pri zabasanji, skazenem želodeci, ter so na prodaj v škatuljah po 21 kr.; jeden zametek s 6 škatuljami stane 1 gld. 5 kr.

Esenca za želodec, 1 steklenica 10 kr., 1 tucat 1 gold., 5 tucatov samo 4 gold. 50 kr.

Angleški balzam, 1 steklenica 10 kr., 1 tucat 1 gld., 5 tucatov samo 4 gld.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa je najboljšo zdravilo za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih itd. Zametek z rabilnim navodom velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 fl.

Cvet za konje.

Najboljšo mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v krizi itd. s kratka pri vnanjih boleznih in bibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

Vsa ta našeta zdravila se prava dobivajo

v lekarni Trnkóczyja v Ljubljani zraven rotovža
in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

KATHREINER-jeva Kneipp-ova sladna kava

Nepresežen dostavek h kavi. Se povsod dobiva.

Le prava s to
varstveno
znamko. Pred
ponaredbami
se svaruje.

8-9

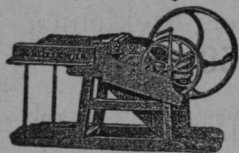
Javna zahvala.

Slavna „Gornje-savinjska posojilnica“ v Mozirji darovala je, kakor vsako leto, tudi letos 40 gold. za nakup obleke tukajšnjim ubogim šolarjem. Za ta blagi dar izreka se ji tem potom v imenu obdarovane šolske mladine najiskrenejša zahvala.

V Mozirji dne 28. listopada 1892.

Fr. Praprotnik, Fr. Kocjanc,
nadučitelj. načelnik kraj. šol. sveta.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito,
trierje, slamozernice,
mline za sadje,
sistalnice za sadje in vino, za gretje,
kakor vse druge stroje in pripomočke
za kmetijstvo,
vinarstvo in sadjarstvo itd.
priporočam v nabavi in v vsaki
obliki, po ceni.

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Illustrirani zapletniki in pohvalne pisma v hrvaščini, nemščini, italijanski in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franco. — Čas za poskušanje — garancija, vsaki pogoj.

Zopet znižane cene!

NAZNANILO.

Tvrdba Franc Kathreinerjevi nasledniki
v Stadlovi-Dunaju in Monakovem

izdeljuje **sladno kavo**, ki ima takšen okus, kakor **navadna kava** in jo prodaja z mojo podobo in podpisom.

To se zgodi z mojim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da v tej kavi se ne znajdejo škodljive tvarine, katere so v navadni kavi po imenu „Coffein“. — Pa **Kathreiner-jeva sladna kava** ima to prednost, da tudi tisti, ki sladnega okusa ne ljubi, se navadni kavi lahko odpove in namesto nje **zdravejo in redilno** pijačo dobi; razun tega pa se koristi s tem tudi gospodarstvu.

Wörishofen, dne 1. marea 1892.

Seb. Kneipp, m. p.,
katol. župnik.

7-9

Prodajalnica modnega, platnenega, suknenega in rokotvornega blaga

ALEKS. STARKEL

3 Poštne ulice. Maribor ob Dr. Poštne ulice 3.

Velika zaloga raznega blaga za žensko obleko.

Največja zaloga tkanine za suknje in hlače, domači in inozemski pridelek.

Vsakovrstno blago za talarje za čč. duhovščino, peruvien, toskin, razno blago za uniforme in obleke za gospé.

Prava tirolska raševina.

Velika zaloga rumburškega in creas-platna, platna za postelje v vsaki širokosti.

Damast in plahuta za mize, všivano platno.

Lastni pridelek domačega miznega platna, prtičev in obrisačev.

Zaloga vsakovrstnega šifona, tkanine za pohištvo, zagrinjalo, preproge itd.

Po nizki ceni.

15-16

DOBRA KAVA

le s Kathreiner-jevo
Kneipp-ovo sladno
kavo kot pridevkom.
Se povsod dobiva.
Pred ponaredbami
se svaruje. 8-9